

Dosarul nr. 3ra-1025/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. V. Varaniță)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

DECIZIE

15 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 COOP, în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Socolov, Elena Procop împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 COOP cu privire la contestarea refuzului de a exclude unele servicii din factura de plată, obligarea de a exclude din factura de plată unele servicii, încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 27 octombrie 2016 Natalia Socolov și Elena Procop au depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 COOP (în continuare APLP nr. 51/336 COOP) solicitând recunoașterea ca fiind ilegal refuzul APLP nr. 51/336 COOP cu privire la excluderea din factură plată privind achitarea serviciilor locativ-comunale pentru apartamentul nr. xxxxx pentru apartamentul nr. xxxxx, a serviciilor incluse ilegal, după cum urmează: „servicii Poșta Moldovei”; „reparații curente”; „cota-parte din V apa potabilă”; „taxa de stat la judecată”; „electroenergia leșn. ploși”, obligarea APLP nr. 51/336 COOP de a exclude din factura de plată privind achitarea serviciilor locativ-comunale pentru apartamentul nr. xxxxx pentru apartamentul xxxxx, a serviciilor incluse ilegal, după cum urmează: „servicii Poșta Moldovei”; „reparații curente”; „cota-parte din V apa potabilă”; „taxa de stat la judecată”; „electroenergia leșn. ploși”, încasarea prejudiciului moral în sumă de 5000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la 29 august 2016, Natalia Socolov, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” cu aviz de recepție, a depus în adresa APLP nr. 51/336 COOP o cerere, prin care a solicitat excluderea din factura de plată privind achitarea serviciilor locativ-comunale pentru apartamentul nr. xxxxx, a serviciilor incluse ilegal: „servicii Poșta Moldovei”; „cota-parte din V apa potabilă”; „reparații curente”; „taxa de stat la judecată”. APLP nr. 51/336 COOP nu a examinat cererea în termenul stabilit de legislație și nu a exclus din factura de plată serviciile incluse ilegal.

Totodată, au indicat că la 29 august 2016, Elena Procop, prin intermediul ÎS

„Poșta Moldovei”, cu aviz de recepție, a depus în adresa APLP nr. 51/336 COOP o cerere, prin care a solicitat excluderea din factură plata privind achitarea serviciilor locativ-comunale pentru apartamentul nr. xxxxx, a serviciilor incluse ilegal: „servicii Poșta Moldovei”; „electroenergia leștn. ploși”; „reparații curente”; „taxa de stat la judecată”. APLP nr. 51/336 COOP nu a examinat cererea în termenul stabilit de legislație și nu a exclus din factura de plată serviciile incluse ilegal.

Reclamantele au menționat că deoarece APLP nr. 51/336 COOP nu a exclus din factura de plată serviciile incluse ilegal privind achitarea serviciilor locativ-comunale pentru apartamentul specificat, li se încalcă drepturile ocrotite de lege și li se cauzează prejudiciu moral, evaluat la suma de 5000 de lei pentru fiecare.

Prin hotărârea din 16 iunie 2017 Judecătoria Chișinău, sediul Central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Socolov și Elena Procop; s-a recunoscut ca fiind ilegal refuzul APLP nr. 51/336 COOP de a exclude din factura de plată privind serviciile comunale prestate pentru apartamentul nr. xxxxx și apartamentul nr. xxxxx, a serviciilor incluse ilegal, după cum urmează: „servicii Poșta Moldovei”; „reparații curente”; „cota-parte din V apa potabilă”; „taxa de stat la judecată”; „electroenergia leștn. ploși”; s-a obligat APLP nr. 51/336 COOP de a exclude din factura de plată privind serviciile comunale prestate pentru apartamentul xxxxx a serviciilor incluse ilegal, după cum urmează: „servicii Poșta Moldovei”; „reparații curente”; „cota-parte din V apa potabilă”; „taxa de stat la judecată”; s-a obligat APLP nr. 51/336 COOP de a exclude din factura de plată privind serviciile comunale prestate pentru apartamentul nr. xxxxx a serviciilor incluse ilegal, după cum urmează: „servicii Poșta Moldovei”; „reparații curente”; „taxa de stat la judecată”; „electroenergia leștn. ploși”; în rest cerințele s-au respins ca neîntemeiate; s-a respins cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral și s-a constatat că admiterea pretenției de bază constituie o satisfacție echitabilă pentru orice prejudiciu moral suferit.

Prin decizia din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de APLP nr. 51/336 COOP și s-a menținut hotărârea din 16 iunie 2017 Judecătoria Chișinău, sediul Central.

La 28 martie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d.39), APLP nr. 51/336 COOP, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă, a declarat recurs împotriva deciziei din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii Elenei Procop și Nataliei Socolov împotriva APLP nr. 51/336 COOP și în partea solicitării constatării ilegalității refuzului respectiv, să fie încetat procesul în conformitate cu art. 265 lit.a) Cod de procedură civilă, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța a interpretat în mod eronat legea. Ilegalitatea actelor instanțelor ierarhic inferioare se impune, deoarece contravin prevederilor art. 239 Cod de procedură civilă.

Referitor la hotărârea în partea în care se pretinde recunoașterea ilegalității refuzului cu privire la excluderea din factura de plată a unor mențiuni, recurentul a indicat că nu constituie obiect al contenciosului administrativ constatarea ilegalității refuzului, or, art. 3 din Legea contenciosului administrativ statuează expres că obiect al acțiunii în contencios administrativ este nesoluționarea în termen legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege, dar nu și contestarea răspunsului

primit la cererile depuse. Răspunsul unei autorități publice sau asimilate ei, care cuprinde punctul de vedere cu privire la esența cererii prealabile, nu poate fi considerat drept un act administrativ și în conformitate cu art. 265 lit. a) Cod de procedură civilă, în cazul în care cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă, instanța judecătorească dispune încetarea procesului.

Recurentul a menționat că în partea hotărârii privind obligarea APLP nr. 51/336 COOP de a exclude din factura de plată privind serviciile locativ-comunale prestate pentru locuințele reclamanților, APLP nr. 51/336 COOP în calitate de gestionar al fondului locativ în care își au locuințele reclamanții, este în drept să întocmească conturi sau bonuri lunare (avize de plată/chitanțe) pentru încasarea plăților pentru serviciile locative respective, precum rezultă și din pct. 17 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentarea cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 191 din 19 februarie 2002, „plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individ apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, ir conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori gestiona- prestatorii de servicii.” Astfel, ține anume de competența gestionarului fondului locativ, la caz APLP nr. 51/336 COOP, să întocmească formularul conturilor sau bonurilor lunare respective (avize de plată/chitanțe), atâta timp cât acest formular în sine nu lezează drepturile legale ale nimănui și nu contravine nici unei norme legale, deoarece nu există un formular tipizat în sensul abordat.

Recurentul a afirmat că acțiunea nu este întemeiată în fond și este pasibilă respingerii. Mențiunea despre „cota-parte din V apa potabilă” este introdusă în formularul „avizelor de plată/chitanțelor”, întocmite de APLP 51/336 COOP, deoarece conform art. 29 alin. (2) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, „în blocurile locative în care contractele de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt încheiate cu gestionarul blocului locativ, facturarea serviciului se efectuează în baza tarifelor aprobate pentru furnizarea acestui serviciu la blocul locativ și a volumului de apă înregistrat contorul comun instalat la brașamentul blocului, cu distribuirea integrală pe apartamente a volumului de apă înregistrat. Distribuirea pe apartamente a volumului de apă înregistrat de contorul comun de la brașamentul blocului locativ se efectuează în baza datelor contoarelor instalate în apartamentele de către proprietari/chiriași sau, în lipsa contoarelor, conform normelor de consum aplicate. Volumul înregistrat de contorul de la brașamentul blocului locativ, dar nedistribuit, în baza indicațiilor contoarelor individuale/normelor de consum aplicate se repartizează adăugător pentru fiecare apartament proporțional consumului înregistrat de contoarele instalate în apartament conform normelor de consum.”

Totodată, a afirmat că există decizia administratorului APLP nr. 51/336 COOP, în proces de insolvență, Oleg Bunescu, de a hotărî și referitor la sensul abordat. Cât despre mențiunea „servicii Poșta Moldovei”, a indicat că aceasta este rezultatul obligațiilor contractuale asumate de APLP nr. 51/336 COOP față de ÎS „Poșta Moldovei”, conform contractului nr. 1 din 08 februarie 2007, de prelucrare (primire)

în oficiile poștale a plății pentru serviciile comunale. Or, APLP nr. 51/336 COOP este obligată să plătească pentru serviciile prestate respectiv 1.2 % din sumele încasate de la populație. Aceste obligații rezultă din Contractul nr.60/4 din 18 septembrie 2015, actualizat, semnat după intentarea procedurii de insolvență în privința APLP nr. 51/336 COOP, dar deja în valoare de 1 %. Este evident că nu este plata pentru întocmirea avizelor/chitanțelor de plată și respectiv nu se încalcă prevederile pct. 12 din Anexa nr.5 al Regulamentului menționat, conform cărora furnizorul (gestionarul) nu este în drept să ceară de la consumator plata pentru chitanța eliberată.

Recurentul a indicat că referitor la „reparații curente”, această mențiune a apărut ca urmare a deciziei Consiliului APLP nr. 51/336 COOP din 19 aprilie 2007, dar nu se mai calculează din august 2013, fiind indicată la „0” sau pentru cei care au restanțe, se indică datoria respectivă.

Recurentul a opinat că prima instanță absolut a neglijat esența celor invocate, adoptând o hotărâre vădit neîntemeiată. Prin soluționarea apelului, instanței de apel i-a revenit sarcina reanalizării motivelor de fapt și de drept din litigiul dat și să admită acest apel în mod corespunzător. Or, instanța de apel a emis o decizie declarativă, fiind transcrise motivele hotărârii instanței de fond. Totodată, instanța de apel esențial și-a motivat decizia prin faptul că decizia din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, emisă pe caz similar, identică cu soluția primei instanțe, are autoritatea lucrului judecat în speță și nu poate fi obiect al dezbaterilor judiciare.

Recurentul a considerat că instanța de apel a omis faptul că motivarea deciziei prin existența deciziei din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, nu poate fi aplicată speței, conform rigorilor art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, având în vedere și că, precedentul pretins este vădit prejudicios, încât în cazul anterior, de referință, s-au admis erori evidente, menținerea cărora creează premise pentru lichidarea APLP nr. 51/336 COOP.

Recurentul a menționat ca fiind relevantă constatarea instanței de apel că „... au fost prezentate chitanța cu nr.1318 eliberată pe numele lui Procop Elena și chitanța nr. 1257 eliberată pe numele lui Socolov Vitali pentru serviciile locativ-comunale pentru luna decembrie 2017, din conținutul căruia au fost excluse serviciile care constituie obiect al prezentului litigiu”.

În cazul dat, s-a creat situația când reclamantii pot pretinde o executare a hotărârii adjudecate, deși obligația litigioasă este vădit deja stinsă, dar precum se știe, nici un executor judiciar nu va ezita să obțină interesele sale, prin obligare repetată a debitorului la executare. În cazul dat se impunea de constatat că litigiul nu mai există și acțiunea este de respins ca atare sau era de menționat că hotărârea este fără efect de executare.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 17 ianuarie 2018, iar APLP nr. 51/336 COOP, în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă, a declarat recurs la 28 martie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d.39).

Materialele cauzei atestă expedierea deciziei contestate părților la 23 ianuarie 2018, conform scrisorii de însoțire (Vol.II, f.d.32), însă date despre recepționarea

acesteia lipsesc. Astfel recursul declarat la 28 martie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d.39), se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 08 august 2018 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de APLP nr. 51/336 COOP, în proces de insolvabilitate, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă și va casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Instanțele ierarhic inferioare au constatat că APLP nr. 51/336 COOP a introdus pentru luna iulie 2016, în facturile de plată eliberate pe numele lui Vitali Socolov, domiciliat în apartamentul nr. xxxxxx, servicii locativ-comunale și anume: „servicii Poșta Moldovei”, „reparații curente”, „cota-parte din V apă potabilă” și „taxa de stat la judecată”. Pentru luna iunie 2016, în facturile de plată eliberate pe numele Elenei Procop, domiciliată în apartamentul nr. xxxxxx, au fost incluse serviciile comunale: „servicii Poșta Moldovei”, „reparații curente”, „taxa de stat la judecată”, „electroenergia leștn. ploși.”

Reclamantele nefiind de acord cu includerea serviciilor respective, s-au adresat administratorului APLP nr. 51/336 COOP, Oleg Bunescu, cu notificări, recepționate la 29 august 2016 (Vol.I, f.d.6,8, 9-11), prin care au solicitat excluderea din facturile de plată a serviciilor menționate, pretinzând că au fost incluse ilegal.

Prin cererea de chemare în judecată depusă la 27 octombrie 2016, reclamantele Natalia Socolov și Elena Procop au solicitat recunoașterea ca fiind ilegal refuzul APLP nr. 51/336 COOP de a exclude din factură plată privind achitarea serviciilor locativ-comunale pentru apartamentul nr. xxxxxx pentru apartamentul nr. xxxxxx, a serviciilor incluse ilegal, după cum urmează: „servicii Poșta Moldovei”; „reparații

curente”; „cota-parte din V apa potabilă”; „taxa de stat la judecată”; „electroenergia lesth. ploși”, obligarea APLP nr. 51/336 COOP de a exclude din factura de plată privind achitarea serviciilor locativ-comunale pentru apartamentul nr. xxxxx pentru apartamentul nr. xxxxxx, a serviciilor incluse ilegal, după cum urmează: „servicii Poșta Moldovei”; „reparații curente”; „cota-parte din V apa potabilă”; „taxa de stat la judecată”; „electroenergia lesth. ploși”, încasarea prejudiciului moral în sumă de 5000 de lei și a cheltuielilor de judecată (Vol.I, f.d.3-5).

Instanțele ierarhic inferioare au recunoscut ca fiind ilegal refuzul APLP nr. 51/336 COOP. Concomitent au obligat APLP nr. 51/336 COOP să excludă din factura de plată privind serviciile comunale prestate pentru apartamentul nr. xxxxxx a serviciilor incluse ilegal, după cum urmează: „servicii Poșta Moldovei”; „reparații curente”; „cota-parte din V apa potabilă”; „taxa de stat la judecată” și a exclude din factura de plată privind serviciile comunale prestate pentru apartamentul nr. xxxxx a serviciilor incluse ilegal, după cum urmează: „servicii Poșta Moldovei”; „reparații curente”; „taxa de stat la judecată”; „electroenergia lesth. ploși” (Vol.I, f.d.105, 110-119, Vol.II, f.d.21-31).

Colegiul notează că instanțele ierarhic inferioare pripit și prin aprecierea arbitrară a probelor și neelucidarea completă a circumstanțelor cauzei în raport cu normele de drept pertinente speței au ajuns la concluzia privind temeinicia parțială a acțiunii.

Colegiul relevă că instanțele ierarhic inferioare cu referire la serviciul „servicii Poșta Moldovei”, au reținut că APLP nr. 51/336 COOP nu este în drept să ceară de la consumatorii săi plata pentru chitanța eliberată, mai mult ca atât Natalia Socolov și Elena Procop nu sunt parte la contractul nr. 01 din 08 februarie 2007 de prelucrare (primire) în oficiile poștale ale Centrului de Poștă Chișinău a plății pentru serviciile comunale, încheiat între APLP nr. 51/336 COOP și ÎS „Poșta Moldovei”, Centru de Poștă Chișinău.

Or, unul din serviciul solicitat de către reclamante de a fi exclus din factura de plată, este serviciul „servicii Poșta Moldovei”.

În acest sens, Colegiul reliefă că din facturile de plată pentru decembrie 2017, pe apartamentul xxxxx și ap.xxxxx (Vol.II, f.d.16-17), prezentate în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, rezultă că serviciul „servicii Poșta Moldovei” nu mai este inclus.

În cadrul ședinței de judecată în ordine de apel, reprezentantul APLP nr. 51/336 COOP a explicat că serviciile solicitate de a fi excluse, au fost excluse deja, invocând ca motiv existența unor titluri executorii și identificarea în acest sens unei soluții împreună cu administratorul întru dispariția acestei probleme (Vol.II, f.d.19).

Instanțele ierarhic inferioare nu au elucidat circumstanțele ce au servit drept temei de excludere, în condițiile în care soluția instanței depinde de temeiul excluderii.

Respectiv, instanța de apel avea obligația de a determina aceste aspecte, deoarece cerințele reclamantelor țin de excluderea serviciului „servicii Poșta Moldovei”, iar conform facturilor prezentate acesta nu mai este inclus.

Situație similară este și în cazul serviciilor „reparații curente” și „taxa de stat la judecată”.

Colegiul precizează că în cazul apartamentului nr. xxxxxx, s-a mai solicitat excluderea și a serviciului „cota-parte din V apa potabilă”, iar în cazul

apartamentului nr. xxxxxx, s-a solicitat excluderea „electroenergia leștn. ploși”, serviciile care, la fel, nu au mai fost incluse în facturile pentru luna decembrie 2017.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin.(2) Cod de procedură civilă, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

În această ordine de idei, Colegiul reiterează că instanța de apel avea obligația de a elucida circumstanțele indicate *supra*, or, poziția reprezentantului APLP nr. 51/336 COOP, expusă în cadrul ședinței de judecată, fapt menționat *supra*, nu denotă ce a determinat excluderea acestor servicii anume în speță, dar soluția instanței de judecată depinde de aceste împrejurări.

Concomitent, instanța de apel urma a determina dacă reclamantele au achitat pentru serviciile prestate și drept consecință au fost excluse aceste servicii, deoarece ar fi fost cu caracter periodic/temporar sau aceste servicii au fost excluse din motivul includerii acestora contrar normelor de drept sau modificărilor survenite în legislație.

De altfel, în condițiile în care reclamantele au achitat pentru aceste servicii pretinse de a fi excluse, se impune o soluție, iar în cazul excluderii benevole a acestor servicii de către APLP nr. 51/336 COOP, se impune o altă soluție. În aceasta din urmă situație, de asemenea, urmează a se clarifica dacă serviciile au fost excluse datorită existenței unor titluri executorii sau datorită faptului că pârâtul benevol a satisfăcut cerințele reclamantelor.

În toate din aceste cazuri, instanțele dispun de posibilitatea acordării unor hotărâri diverse și anume de respingere a acțiunii, de admitere a acțiunii și de admitere a acțiunii cu specificarea neexecutării acesteia.

În acest sens Colegiul apreciază ca fiind relevante și argumentele recurentului, care, totodată, a indicat că instanța a specificat despre faptul prezentării avizelor de plată din care deja sunt excluse aceste servicii.

Cu referire la jurisprudența națională invocată de prima instanță, Colegiul menționează că nu se exclude uniformizarea practicii pe litigii similare, însă nu este de eludat nici faptul că fiecare caz este distinct, caracterizat prin anumite particularități, iar finalitatea corectă, legală și obiectivă a acestuia impune elucidarea deplină a circumstanțelor speței.

De asemenea, Colegiul notează că în cazul apartamentului nr. xxxxxx, referitor la serviciul „cota-parte din V apa potabilă”, urmează a fi determinată modalitatea de efectuare a distribuirii volumului de apă înregistrat de contorul de la brânșamentul blocului locativ, însă nedistribuit.

Or, conform art. 29 alin.(2) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, în blocurile locative în care contractele de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt încheiate cu gestionarul blocului locativ, facturarea serviciului se efectuează în baza tarifelor aprobate pentru furnizarea acestui serviciu la blocul locativ și a volumului de apă înregistrat de contorul comun instalat la brânșamentul blocului, cu distribuirea integrală pe apartamente a volumului de apă înregistrat. Distribuirea pe apartamente a volumului de apă înregistrat de contorul comun de la brânșamentul blocului locativ se efectuează în baza datelor contoarelor instalate în apartamente de către proprietari/chiriași sau, în lipsa contoarelor, conform normelor de consum

aplicate. Volumul înregistrat de contorul de la bransamentul blocului locativ, dar nedistribuit, în baza indicațiilor contoarelor individuale/normelor de consum aplicate se repartizează adăugător pentru fiecare apartament proporțional consumului înregistrat de contoarele instalate în apartament și conform normelor de consum.

Astfel, în condițiile în care partea pârâtă invocă că introducerea în avizele de plată/chitanțe a serviciului „cota-parte din V apa potabilă” s-a realizat în temeiul art. art. 29 alin.(2) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, instanțele ierarhice inferioare urmau a verifica acest aspect. Or, în condițiile legii volumul înregistrat de contorul de la bransamentul blocului locativ, dar nedistribuit, în baza indicațiilor contoarelor individuale/normelor de consum aplicate se repartizează adăugător pentru fiecare apartament proporțional consumului înregistrat de contoarele instalate în apartament și conform normelor de consum.

În speță, instanțele ierarhic inferioare obligând APLP nr. 51/336 COOP de a exclude serviciul „cota-parte din V apa potabilă”, au invocat ca argument precum că partea pârâtă nu ar fi prezentat probe ce ar infirma apartenența contorului reclamantei. Concomitent au reținut că contorul ce se prezumă a aparține Nataliei Socolov, este inclus în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare.

În această ordine de idei, Colegiul precizează că dezacordul APLP nr. 51/336 COOP nu se bazează pe faptul că contorul de apă instalat în apartamentul nr. xxxxxx, nu ar fi inclus în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare sau că nu i-ar aparține Nataliei Socolov, însă invocă dreptul APLP nr. 51/336 COOP de a repartiza consumatorilor adăugător volumul de apă nedistribuit pornind de la prevederile art. 29 alin.(2) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, argument, în esență, invocat și în recursul declarat.

De altfel, în contextul prevederilor pct.17 al Hotărârii Guvernului RM despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitarea serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă nr. 191 din 19 februarie 2002, conturile (bonurilor) lunare în baza cărora se percep plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale, se eliberează de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

În această ordine de idei sunt relevante și argumentele recurentului precum că este de competența gestionarului APLP nr. 51/336 COOP de a întocmi formularul contului de plată sau bonurile lunare, or, din sensul normei menționate, în esență, rezultă acest aspect.

Mai mult ca atât, instanța de apel s-a limitat la menținerea soluției primei instanțe, însă nu a supus aprecierii argumentele și temeiurile invocate de partea pârâtă, care, în opinia sa, acordă dreptul APLP nr. 51/336 COOP de a repartiza volumul de apă nedistribuit inclusiv și apartamentului nr. xxxxxx.

Însă, Colegiul precizează că instanța de apel avea obligația de a se expune asupra temeiniciei pretențiilor în raport cu normele de drept material invocate, obiecțiile părții oponente.

De altfel, rezultând din rolul dirigitor al instanței, legea procesuală civilă prezumă dreptul instanței de a se expune asupra inițiativelor în cadrul unui proces. În contextul dat, Colegiul citează prevederile art. 26 alin. (2) Cod de procedură

civilă, conform căreia contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

În atare situație, având ca bază dispoziția art. 118 alin. (5) Cod de procedură civilă, care acordă instanței judecătorești (judecătorului) dreptul de a propune părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor, instanța, întru stabilirea faptelor ce țin de includerea serviciului „cota-parte din V apă potabilă”, urma să propună părților prezentarea probelor/înscrisurilor ce țin de distribuția volumului de apă nedistribuit. Or, instanța s-a limitat la faptul de a considera neîntemeiate afirmațiile recurentului referitor la introducerea serviciului „cota-parte din V apă potabilă” conform art. 29 alin.(2) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, în avizele de plată/chitanțe, însă a ignorat însăși dispoziția normei nemijlocit, cu toate că prima instanță a citat-o integral în textul hotărârii judecătorești.

Aici este de remarcat că prezintă relevanță și folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, rezultând din specificul acestui și care presupune în sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe, pertinente și concludente a situației de fapt, or, concluzia instanței de apel este rezultatul examinării pripite și superficiale a litigiului dedus judecării.

Colegiul menționează că concluzia instanței de judecată trebuie să fie certă pentru ca justițiabilul să cunoască pentru care motiv i s-a respins obiecțiile și argumentele aduse în susținerea poziției sale.

De altfel, în sensul legii, în cazul respingerii apelului, instanța de apel urmează să expună în decizie concluzia cu privire la toate argumentele invocate de apelant, să întemeieze motivele în legătură cu care argumentele apelantului din cererea de apel au fost recunoscute ca neîntemeiate. Instanța de apel nu se poate referi doar la simpla constatare a faptului netemeinicii apelului, deoarece în acest caz decizia apare ca nemotivată.

Din considerentele menționate, pornind de la faptul că eroarea admisă la judecarea cauzei în instanțele ierarhic inferioare nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de APLP nr. 51/336 COOP, în proces de insolvabilitate, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă și a casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să verifice cerințele înaintate prin prisma argumentelor, probelor, obiecțiilor atât părții reclamante, cât și părții pârâte, rezultând din prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, în contextul căreia instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecință

soluția adoptată să fie certă și coerentă și să reflecte motivele sale prin prisma probelor ca fiind pertinente soluționării cauzei sau după caz preferința unor probe în defavoarea altora.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 COOP, în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă.

Se casează decizia din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Socolov, Elena Procop împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 COOP cu privire la contestarea refuzului de a exclude unele servicii din factura de plată, obligarea de a exclude din factura de plată unele servicii, încasarea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Nina Vascan